

2. Кримінальний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 верес. 2017 р. (офіційний текст). – Київ : Паливода А. В., 2017. – 212 с.

3. Герасимчук Л. В. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності та покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру – автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Л. В. Герасимчук. – Київ, 2014. – 22 с.

4. Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності та покарання / Н. Я. Отчак // Митна справа. – 2015. – № 1 (2.1). – С. 123–129.

Кицмен Марія Русланівна, курсант 2 курсу Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС
Науковий керівник: старший викладач кафедри кримінально-правових дисциплін та оперативно-розшукової діяльності Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС, кандидат юридичних наук *Максимів О. Д.*

ПРАВOTВOPЧА КУЛЬТУРА ІНСТИТУТУ ПРИЧЕТНОСТІ ДО ЗЛОЧИНУ

Правотворча культура інституту причетності до злочину означає певну систему цінностей, що досягалась людством впродовж досить довгого часу, з моменту формування самого інституту і до сьогодні, безпосередньо це стосується правової реальності нашого суспільства, адже кожен громадянин повинен дотримуватися правомірної поведінки, поважати право. формувати власну правосвідомість.

Процес формування інституту причетності до злочину відбувається досить тривалий час, проте і сьогодні вчені не можуть дійти згоди чи відмежовується таке поняття як «співучасть у вчиненні злочину» від «причетності до злочину».

Чинний Кримінальний Кодекс України не передбачає визначення причетності до злочину, та в науці кримінального права існує думка, що: «Причетність до злочину – це дія чи

бездіяльність, яка хоч і пов'язана з вчиненням злочину, але не є співучастю в ньому» [1, с. 663].

Аналізуючи норми Загальної частини Кримінального Кодексу України та позиції науковців можна виділити такі види причетності до злочину:

- 1) заздалегідь не обіцяне приховування злочину;
- 2) заздалегідь не обіцяне придбання чи збут майна, здобутого злочинним шляхом;
- 3) заздалегідь не обіцяне потурання злочину;
- 4) неповідомлення про злочин [2, с. 117].

Зі змісту ч. 6 ст. 27 КК України витікає, що під заздалегідь не обіцяним приховуванням злочину мається на увазі діяльність особи з укривання злочинця, знарядь і засобів вчинення злочину, слідів злочину чи предметів, здобутих злочинним шляхом. Специфічною рисою такої причетності є те, що така діяльність є завчасно не обіцяною, має місце вже на фазі закінченого злочину [3, с. 133]. Це таке діяння особи, яке не перебуває у причинному зв'язку з будь-якою стадією вчинення злочину. Особи, які вчинили такі діяння, згідно з ч. 6 ст. 27 КК, підлягають кримінальній відповідальності лише у випадках, передбачених ст. 198 та 396 КК. Приховування злочинів середньої або невеликої тяжкості кримінальної відповідальності не підлягає. Згідно з ст. 396 ч. 2 не підлягають кримінальній відповідальності за заздалегідь не обіцяне приховування злочину члени сім'ї чи близькі родичі особи, яка вчинила злочин, коло яких визначається законом [4, с. 173].

Заздалегідь не обіцяне придбання чи збут майна, здобутого злочинним шляхом – це така діяльність особи, що виявляється у купівлі або іншій оплатній передачі майна, здобутого злочинним шляхом, або зберіганні такого майна. Мова йде лише про дії, заздалегідь не обіцяні. Якщо такі дії були заздалегідь обіцяні, то вони утворюють, згідно з ч. 5 ст. 27, пособництво. Придбання чи збут майна, здобутого злочинним шляхом КК України виділяє також як окремих склад злочину [5, с. 186].

Потурання злочину – це невиконання особою покладених на неї юридичних обов'язків по запобіганню чи припиненню злочину. У теорії кримінального права розрізняють потурання у широкому та вузькому розумінні. У широкому розумінні, потуранням є бездіяльність будь-якої особи, яка не припиняє правопорушення, створює умови для його вчинення,

а у вузькому розумінні – це бездіяльність спеціально зобов'язаної особи, яка полягає в невиконанні обов'язку щодо припинення злочину. Потурання можливе на стадії незакінченого злочину. Таке потурання має бути виключно необіцямим. Не вчинення певних дій, які особа за своїм статусом повинна була вчинити, після закінчення злочину не може визнаватися потуранням і за наявності підстав може розглядатися як інший вид причетності або інший вид злочинної діяльності [5, с. 186].

Неповідомлення про злочин – це заздалегідь не обіцяне неповідомлення про достовірно відомий особливо тяжкий злочин, що готується, вчинюється або вчинено [3, с. 130]. Чинний Кримінальний Кодекс прямо не визначає відповідальності за неповідомлення про злочин, проте погодитися з думкою що неповідомлення про злочин взагалі не визнається злочином, важко. Згідно з ч. 7 ст. 27 якщо в діях особи мають місце ознаки іншого складу злочину – вона підлягатиме за нього кримінальній відповідальності.

Список використаних джерел

1. Пілявська Л. М. Визначення поняття причетності до злочину в теорії кримінального права / Л. М. Пілявська // Актуальні проблеми держави і права. – 2012. – Вип. 67. – С. 662–668.
2. Беніцький А. С. Місце причетності до злочину в кримінальному праві України / А. С. Беніцький // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. – 2014. – Вип. 1. – С. 116–125.
3. Гусак А. Характеристика окремих аспектів причетності до злочину / А. Гусак // Історико-правовий часопис. – 2015. – № 2 (6). – С. 129–133.
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 верес. 2017 р. : офіц. текст. – Київ : Алерта, 2017. – 208 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. (Ю. В. Александров, В. І. Антипов, О. О. Дудоров та ін.). – Вид. 4-те, переробл. та допов. / за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – Київ : Атіка, 2008. – 376 с.